

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1996 - 1997 (*)

20 MARS 1997

PROPOSITION DE LOI

**visant à insérer un article
386^{quater} dans le Code pénal**

(Déposée par Mme Jacqueline Herzet)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Un bon nombre d'abus sexuels sur des mineurs sont le fait de personnes de leur entourage, qu'il s'agisse de parents, d'éducateurs, de professeurs. Ces personnes détiennent une autorité particulière sur les mineurs et certaines d'entre-elles sont tentées d'en abuser. C'est pourquoi nous proposons que soient tenues à l'écart des mineurs, les personnes qui sont en charge d'activités s'adressant à des mineurs lorsque l'institution, l'organisme ou l'association qui les emploie a connaissance d'une instruction ouverte à leur sujet. Le texte concerne aussi bien les institutions publiques que privées. Seront donc notamment visés les établissements scolaires, les clubs sportifs, les organismes proposant des animations à l'adresse des jeunes.

Nous n'ignorons pas que, dans le cadre actuel de notre droit, le propre d'une instruction est d'être secrète, conformément à l'article 458 du Code pénal.

(*) Troisième session de la 49ème législature

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1996 - 1997 (*)

20 MAART 1997

WETSVOORSTEL

**tot invoeging van een artikel
386^{quater} in het Strafwetboek**

(Ingediend door mevrouw Jacqueline Herzet)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Heel wat mensen die minderjarigen seksueel misbruiken, moeten in de onmiddellijke omgeving van de slachtoffers worden gezocht : ouders, opvoeders, leerkrachten. Het gaat dus om mensen die over de minderjarigen een bepaald gezag uitoefenen en van wie sommigen in de verleiding komen om daar misbruik van te maken. Wij stellen derhalve voor dat de personen die uitvoering moeten geven aan voor minderjarigen bestemde activiteiten, met hen geen omgang meer mogen hebben zodra de instelling, het orgaan of de vereniging die de betrokkenen in dienst heeft, er weet van heeft dat tegen hen een gerechtelijk onderzoek loopt. De tekst slaat zowel op de openbare als op de particuliere instellingen en geldt dus met name voor de scholen, sportclubs en organisaties die activiteiten voor de jeugd opzetten.

Wij zijn er ons van bewust dat, conform het bepaalde in artikel 458 van het Strafwetboek, de geheimhouding van het onderzoek een van de kenmer-

(*) Derde zitting van de 49ste zittingsperiode

Le principe du secret de l'instruction vaut tant pour le contenu du dossier que pour l'ouverture de l'instruction. Sur le plan strictement juridique, ce principe connaît cependant des aménagements: plusieurs circulaires organisent des tempéraments.

En pratique, l'existence d'une instruction peut être portée à la connaissance de diverses personnes, notamment de l'employeur ou du directeur d'un établissement scolaire par un parent qui a déposé plainte. Si l'institution qu'il dirige propose des activités adressées en tout ou en partie à des mineurs, il nous paraît capital que la personne qui est soupçonnée d'avoir porté atteinte à l'intégrité physique et/ou psychologique d'enfants ou d'adolescents soit écartée de ces activités le temps de connaître la vérité judiciaire sur les faits qui lui sont reprochés.

Cette mesure ne présume pas la culpabilité de la personne. Elle tend à éviter que les personnes qui seront condamnées pour des actes de pédophilie, d'incitation à la prostitution, ou d'atteinte aux bonnes mœurs visant des mineurs ne continuent à s'occuper de ceux-ci. Cela pourrait s'avérer dangereux pour ces mineurs si, en définitive, la personne devait être reconnue coupable.

Il s'agit d'une mesure de prévention qui touchera certes des personnes qui, en définitive, seront lavées de tout soupçon mais qui évitera, par ailleurs, à des mineurs de se trouver sous la responsabilité d'un pédophile et d'avoir à subir les agissements de ce dernier. Les mesures préventives nécessitent parfois de mettre en balance différents intérêts en présence. C'est le cas en l'occurrence : il n'est pas rare que des pédophiles notoires continuent à fréquenter des mineurs dans le cadre de leurs activités professionnelles, par exemple, sans que l'organisme qui les emploie ne prenne quelques mesures afin de les tenir à l'écart.

Trop vite on considère qu'il en va de la réputation de l'établissement, de l'association ou de l'institution. Dès lors, les responsables préfèrent souvent faire courir un risque aux mineurs dont le pédophile à la charge que d'avoir peut-être à subir une mauvaise publicité.

Nous pensons que l'intérêt de l'enfant doit primer.

Compte tenu de la présomption d'innocence de la personne inculpée, il est évident que cette dernière doit continuer à percevoir sa rémunération comme à l'ordinaire. Le texte de la présente proposition le prévoit explicitement.

ken van ons huidige rechtsbestel is en dat dit beginsel onaantastbaar is, zowel inzake de inhoud van het dossier als wat de opening van het onderzoek betreft. Strikt juridisch heeft dat beginsel evenwel enkele aanpassingen ondergaan : een aantal circulaires hebben in tussenoplossingen voorzien.

In de praktijk kan een ouder die een klacht heeft ingediend, het bestaan van een gerechtelijk onderzoek ter kennis brengen van diverse personen, onder meer de werkgever of de directeur van de onderwijsinstelling. Als de instellingen waarvan die personen de leiding hebben, activiteiten organiseren die geheel of ten dele op minderjarigen gericht zijn, lijkt het ons van het grootste belang dat degene die ervan verdacht wordt de lichamelijke en/of psychische integriteit van kinderen of minderjarigen te hebben aangetast, niet mag deelnemen aan die activiteiten, tot wanneer het gerecht de waarheid aan het licht heeft gebracht omtrent de feiten die hem of haar ten laste zijn gelegd.

Deze maatregel betekent niet dat ervan wordt uitgegaan dat de betrokkene schuldig is, maar wil voorkomen dat personen die in een latere fase veroordeeld zullen worden wegens pedofilie, het aanzetten tot prostitutie of aanslagen op de goede zeden waarvan minderjarigen het slachtoffer zijn, met die kinderen blijven omgaan. Dat zou gevaarlijk kunnen zijn voor de minderjarigen mocht de betrokkene uiteindelijk schuldig worden bevonden.

Het gaat hier om een preventieve maatregel; hoewel die ook geldt voor wie uiteindelijk wordt witgewassen, wordt aldus voorkomen dat minderjarigen onder het gezag blijven van een pedofiel en diens ongewenste intimiteiten moeten ondergaan. Onvermijdelijk moet voor preventieve maatregelen soms een afweging worden gemaakt tussen verschillende belangen, zoals hier het geval is : het gebeurt maar al te vaak dat notoire pedofielen in het raam van hun beroepsbezigheden omgang blijven hebben met minderjarigen zonder dat de werkgever maatregelen neemt om hen uit de buurt te houden.

Er wordt al te vlug van uitgegaan dat de reputatie van de school, de vereniging of de instelling op het spel staat. Uit vrees voor prestigeverlies geeft de leiding er dan ook vaak de voorkeur aan dat de minderjarigen die onder het gezag van de pedofiel staan een risico lopen.

Volgens ons behoort het belang van het kind op de eerste plaats te komen.

Gelet op het vermoeden van onschuld van de verdachte is het evident dat die zijn normale salaris moet blijven ontvangen. De tekst van dit voorstel voorziet daar uitdrukkelijk in.

L'article que nous proposons d'insérer dans le Code pénal se subdivise en deux paragraphes. Le premier concerne toutes les personnes qui exercent une activité au sein d'un organisme, d'une institution ou d'une association s'adressant en tout ou en partie à des mineurs et qui ne travaillent pas sous statut. Ce premier paragraphe ne fait pas référence aux notions de «contrat», de «contrat de travail» ou de «travailleur» car nous ne souhaitons pas limiter l'application du texte au seul contrat de travail. Pour être efficace, cette mesure doit s'appliquer également à des personnes qui ne tombent pas sous l'empire de cette loi, comme les bénévoles, mais qui travaillent pour l'institution, l'organisme ou l'association, à la demande ou avec l'accord de cette dernière.

Le second paragraphe concerne les personnes qui travaillent sous statut. Le but recherché est identique à celui poursuivi par le premier paragraphe mais sa mise en oeuvre nécessite d'autres modalités.

J. HERZET

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution

Art. 2

Il est inséré dans le Code pénal un article 386*quater* (nouveau) rédigé comme suit :

«Art. 386*quater* - §1er. Sans préjudice du second paragraphe, dès qu'il a connaissance de l'existence d'une instruction, basée sur les articles 372 à 386*ter* du Code pénal pour des faits commis sur des mineurs, dont fait l'objet l'une des personnes qu'il emploie, sur base d'un contrat ou non, l'organisme, l'institution ou l'association dont l'activité concerne en totalité ou en partie des mineurs, suspend les activités de la personne concernée.

Cette mesure demeure effective jusqu'au prononcé d'une ordonnance définitive de non-lieu ou d'une décision d'acquiescement coulée en force de chose jugée.

Cette suspension se fait sans préjudice des droits pécuniaires de l'intéressé.

Het artikel waarvan wij de invoeging in het Strafwetboek voorstellen, is onderverdeeld in twee paragrafen. De eerste heeft betrekking op alle personen die een activiteit uitoefenen in een orgaan, een instelling of een vereniging die zich geheel of gedeeltelijk tot minderjarigen richt en die niet in een statuut werken. Die eerste paragraaf verwijst niet naar de begrippen «overeenkomst», «arbeidsovereenkomst» of «werknemer», want wij willen de toepassing van de tekst niet beperken tot de arbeidsovereenkomst alleen. Om doeltreffend te zijn moet die maatregel ook van toepassing zijn op personen die niet onder de toepassing van deze wet vallen (bijvoorbeeld vrijwilligers), maar die voor dergelijke instellingen, organen of verenigingen werken, op hun verzoek of met hun instemming.

Paragraaf 2 heeft betrekking op de personen die in een statuut werken en streeft precies hetzelfde oogmerk na als § 1, hoewel de toepassing ervan andere nadere regels vergt.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In het Strafwetboek wordt een artikel 386*quater* (nieuw) ingevoegd, luidend als volgt :

«Art. 386*quater* - §1. Onverminderd het bepaalde in § 2, schorst het orgaan, de instelling of de vereniging waarvan de activiteit zich geheel of gedeeltelijk tot minderjarigen richt, de persoon die er al dan niet onder een overeenkomst werkzaam is, zodra die instantie weet heeft van het feit dat op grond van de artikelen 372 tot 386*ter* van het Strafwetboek, tegen die persoon een onderzoek loopt wegens feiten gepleegd op minderjarigen.

Deze maatregel blijft van kracht tot een definitieve beschikking tot buitenvervolginstelling dan wel een in kracht van gewijsde gegane beslissing tot invrijheidstelling is uitgesproken.

Die schorsing doet geen afbreuk aan de geldelijke rechten van de betrokkene.

L'institution, l'organisme ou l'association qui, ayant eu connaissance de l'existence de l'instruction, n'aura pas suspendu le contrat de travail de la personne faisant l'objet de cette instruction, sera punie d'une amende de 1.000 à 5.000 francs.

§2. L'agent de l'Etat qui, de par ses activités, fréquente des mineurs et qui fait l'objet d'une instruction est mis en disponibilité jusqu'au prononcé d'une ordonnance définitive de non-lieu ou d'une décision d'acquiescement coulée en force de chose jugée.

Cette mise en disponibilité se fait sans préjudice des droits pécuniaires de l'intéressé.»

28 février 1997

J. HERZET

De instellingen, organen of verenigingen die, hoewel zij kennis hebben van het bestaan van het gerechtelijk onderzoek, de arbeidsovereenkomst van de persoon tegen wie dat onderzoek loopt niet geschorst hebben, worden gestraft met geldboete van 1.000 tot 5.000 frank.

§ 2. De rijksambtenaar die door de aard van zijn activiteiten omgaat met minderjarigen en tegen wie een gerechtelijk onderzoek loopt, wordt ter beschikking gesteld tot een definitieve beschikking tot buitenvervolginstelling dan wel een in kracht van gewijsde gegane beslissing tot invrijheidstelling is uitgesproken.

Die terbeschikkingstelling doet geen afbreuk aan de geldelijke rechten van de betrokkene.»

28 februari 1997